EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

Material Possessions and Religious Boundaries in Early Modern Poland

Magda Teter, Wesleyan University, USA

ABSTRACT: The 1719 trial of two Jews from Brest (Brześć) accused of breaking into a Bernardine church and robbing a tomb of a prominent noble woman, raises questions of material possessions and religious boundaries. Among things stolen were clothes and textiles used in wrapping the coffin of the deceased woman. They were also one of the reasons that the robbery was discovered and the Jews were caught: some months following the robbery the daughters of the two Jewish robbers were spotted wearing dresses made of the stolen textiles. This case is certainly most notorious but it is not the only example of Jewish use of objects and textiles stolen from churches. Neither is Jewish use of "Christian" objects an example of one-directional transgression on religious boundaries and norms. Criminal records also show Christians stealing and wearing clothes that had been owned by Jews. This presentation is based predominantly on the Decree from the Lithuanian Tribunal but will be supplemented with excerpts from other trials as well.

This presentation is for the following text(s):

- A Decree of the Lithuanian Tribunal concerning Jews in Brest
- Responsum 86 Masa'at Binyamin and the Ordinances of the Council of Lithuania
- Two criminal cases in the court of the city of Lublin

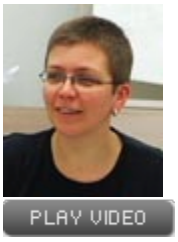

Magda Teter

Wesleyan University, USA
Duration: 58:28

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

Material Possessions and Religious Boundaries in Early Modern Poland

Magda Teter, Wesleyan University, USA

Much of the literature about material culture and consumption in the early modern period is based on the consumption patterns and material possessions of people of some means. They are the ones who collected art and precious objects, and they are the ones who left testaments, and whose possessions were inventoried by notaries after their deaths.

Criminal records, to a certain degree, allow us a glimpse into material possessions and consumer desires of those of lesser means, even though most of the time they stole from places and individuals who were relatively wealthy.

The document presented here is a decree from the Lithuanian Tribunal. Since the 1560s, there were two parallel legal systems in the Polish-Lithuanian Commonwealth: one for the Crown part of the Commonwealth, roughly the western part of the country, and one for the Great Duchy of Lithuania. Each had a tribunal, a court of highest instance. The Crown Tribunal, created in 1578, was the court of highest instance for the Crown part of the Commonwealth, while the Lithuanian Tribunal, created in 1581, was the court of highest instance in the Great Duchy of Lithuania. The Lithuanian Tribunal met in Wilno and Minsk. Both courts were appeals courts dealing with appeals from the land courts, castle [*grodzkie*] courts, and from the chamber [*podkomorskie*] courts. Creation of these courts stems from the weakening of royal power and authority to the advantage of the nobility.

The decree presented here involves two Jews, Wulf Iewłowicz and Izrael Wulfowicz, who had robbed a tomb of a noble woman in 1717 in Brzesc.
It illustrates certain broader early modern phenomena and attitudes toward material goods in the premodern period (not necessarily "early modern" specifically), although as such it is not representative of criminal activities by Jews.
This decree, along with the additional texts here, the trials from Lublin and Jewish

sources (a responsum by Benjamin Slonik and two takkanot of the Council of Lithuania) highlight patterns and habits of possessions among premodern poorer people. The examples selected here also demonstrate ambiguity of clothing patterns and exchange of clothes between Jews and Christians.

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

A Decree of the Lithuanian Tribunal concerning Jews in Brest

Dekret Trybunału Litewskiego przeciwko Żydom brzeskim

1719

Translated by Magda Teter, Wesleyan University, USA

A Decree of the Lithuanian Tribunal concerning Jews in Breść (Brześć Litewski, 1719) Published in *Akty izdavaemye vilenskoiu kommisseiu dla razbora drevnikh aktov*, vol. XXIX (Vilna, 1902), doc. no. 209, pp. 409-411

In the year one thousand seven hundred nineteen, the month of May, day 6th before us the main judges of the tribunal of the Great Duchy of Lithuania, elected from the regions, lands, and counties [powiaty] for the above specified year, came to be judged, according to the registered order, a case of the Reverend in God Priest Ioachim Rodecki, the guardian of the whole monastery of the reverend fathers Bernardines of Brześć of the order of St. Francis, *ordinis minoris*, against the infidel Wulf Iewłowicz and his son Izrael Wulfowicz and other Jews arrendators and citizens of the city of His Highness the King, Brześć, accused by name and known, and stating according to the summons that the accused infidel Jews, traitors and enemies of the faith, nation and the Roman Catholic church, having violated the supreme divine, church, and lay laws..., knowing that the Honorable Lady Pociej, wife of the then-Treasurer of the Grand Duchy of Lithuania, had left this world [and] was buried with great splendor and at great senatorial expense in the year one thousand seven hundred seventeen on the first day of the month of May in the monastery of the reverend Bernardine fathers of Brześć, [who are] appealing here [before us].

On the next day, at night, having dug into the crypt under the Bernardine church of the plaintiffs, and having found inside the coffin of the above mentioned Honorable Lady draped with the cloth of gold [*materia złotogłowa*][1] sumptuously decorated with golden braid and silver studs, [they found] also quite a few other silver church objects, specified in a special list, and having thievishly stripped the coffin and thrown the body out of it, they took everything. And they also chopped and destroyed the coffin and

having removed the silver studs[from it], they melted them, and of the cloth and the golden braid with which the coffin was draped, they made bodices and skirts, as it was revealed *evidenter* in the year one thousand seven hundred eighteen, when the daughters of the accused criminals [were seen] walking [wearing] the cloth of gold and bodices with the gold-plated braid, which were well-marked from the studs, and after they were noticed they hid [the clothing], and moreover, the goldsmith who melted the studs, publicly declared that they were from the coffin; and there was an uproar in their school-synagogue and an order from the elders [was sent] to return the stolen goods, but the defendants fearing neither the[se] orders, nor punishments by the Honorable *hetman* of the Grand Duchy of Lithuania, did not return [the stolen items], and they do not [even] promise to return [them], but they even impudently bluster out threats.

In all this they had done damage to approximately three thousand [złoty], and so in order to return [the stolen objects], the value according to the registry set during the summons of all the defendant Jews [*do wrócenia tego, sowitosci podług regestru przy statuicyi comparycyi wszystkich pozwanych żydów*], to punish with criminal penalties of beheading by the master [hangman], to restitute damages and expenses suffered in legal proceedings, [as well as] to acknowledge all that *fusius deducetur* before the legal controversy, they [were?] summoned according to the law.

On the day here *superius* stated, summoned by our general order before the law, the patron of the plaintiffs, Honorable Ian Turczynowicz, appeared *personaliter*, but the defendant Jews did not appear and did not provide any information about [reasons] for not appearing either to us, the court, or to the plaintiffs. And so the patron of the plaintiffs having proven *legitime* the claim made with a triple sedulity [*z pilnościa troyga uczynionym*] before the honorable land-court scribe of the Wilno region and before our court against the defendant Jews, [and] delivered into hands of those [Jews] exiting the school [synagogue] in Brześć, read a protestation delivered to the appropriate office and released *per extractum* about the break-in to the crypt under the Bernardine church, located in Brześć, about throwing out bodies of the deceased,[2] stripping and destroying the coffin placed in the grave, stealing silver and the cloth of gold, and about damages with three thousand zloty; and moreover, the registry of church silver and other ornaments around the coffin.

After producing [this protestation] against the defendant Jews[3] for the damages in this matter, [the court orders] according to the law that [reparations] for the stolen church silver and other ornamentation from the coffin, the cloth of gold, and stripping [the cloth of gold from the coffin] and damaging it, for the damages worth three thousand zlotys, double of six thousand Polish zlotys, for damages, and legal expenses of two hundred Polish zlotys from the defendant maleficent Brześć Jews,[4] [are to be extracted]from all their properties and wealth, moveable and immovable, money, market-stands [*kromach*], sureties, arrendas, and deposits, wherever they might be,

[with the authority] to arrest them *ubique locorum*, and the accused Jews themselves,[5] for their crime of robbery [to be condemned] to infamy, arrest and capital punishment [*na gardło*]....

And so we, the court, in the case of the Reverend in God his honor Iachim Rodecki, the guardian of the whole convent of the reverend Bernardine fathers of the order of Saint Francis *ordinis minoris* of the Brest convent, against the infidel Wulf Iewłowicz and his son Izrael Wulfowicz and other Jews of Brest, accused by name known and recognized, taking into consideration that the defendants, having been summoned by us, the court, in regard to the above mention case, after numerous requests from us, the generals, have not appeared in court, and have not passed on any information regarding their failure to appear to us the court or to the plaintiffs; therefore we decree that they, being in contempt of law, lose the case in final term [*rok zawity*];[6] and, therefore, [we order that] according to the writ and requisition by the patron of the plaintiffs regarding the theft of the church silver and other ornaments from the coffin, [including] the cloth of gold, the stripping and destruction of the coffin, inflicting loss for three thousand zloty, and amply six thousand Polish zloty, for the losses, and for legal fees two hundred zlotys, and with the registration fee, for the record, *cum lucris* paid to us, the court, all this amounting to six thousand two hundred and ten Polish zloty [to be levied] from the summoned Brześć Jews, on all their wealth and properties, mobile, monetary, sureties, arrendas, houses, plots, fair-stands, merchandise, deposits, wherever they might be, with a full permission to arrest them.

And the accused criminal Jews themselves, we instruct to be arrested and brought to death for the said theft and the criminal infamy, and *ad publicandum* the infamy we designate the court general, and we order that it be proclaimed [far and wide], and, having established *in contravenientes* further legal penalties [*paeny*], we send a court order *super omnibus* for the legal and immediate fulfillment of the seizure of property [*bonis*] and for the pursuit of the criminals themselves to all land offices and town offices of the Brześć region [*województwo*] and all those regions [*województwa*] and counties, in which the properties and wares of the defendants or they personally might appear, and which the plaintiffs might want to use *ad eum executionem*.
And when the fifteenth day of the month of May *annis praesentis* came, then the general protecting our courts, Stanisław Pilecki, fulfilling the commonly accepted law and our decree, in court proclaimed Wulf Iewłowicz and his son Izrael Wulfowicz as outlaws [*infamisy*] and *in foro publico* announced and provided a report of his proclamations *a loco publicationis rediens iudicialiter*, [and the said] case has been recorded in the main records of the Tribunal.

Endnotes

[1]Popular since the fifteenth century, known also in Italian as drappo d'oro, or tela d'oro. See, Nina Kudiš Burić (Department for Visual Arts, Faculty of Arts, University of Rijeka, Croatia), "Odjevanje, svakodnievni Život i hrana u krku od 12. do kraja 13. stoleća-dominacija venecijanske kulture," http://www.grad-krk.hr/docs/GradKrkHR/documents/57/Original.doc Accessed June 5, 2007.
[2] Plural in text: wyrzucenia ciał umarłych.
[3] That is the Jewish community in Brześć, in contrast to the Jews accused of committing the crime.
[4] I.e. the Jewish community.
[5] I.e. those Jews who actually committed the crime.
[6]For explanation of the term 'rok zawity' or 'terminus peremptorius', see, Stanisław Kutrzeba, *Dawne polskie prawo sądowe w zarysie* (Lwów, Warszawa, Kraków: Wydawnictwo Zakładu Imienia Ossolińskich, 1927), 82—83.

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

Dekret Trybunału Litewskiego przeciwko Żydom brzeskim

A Decree of the Lithuanian Tribunal concerning Jews in Brest

1719

Prepared by Magda Teter, Wesleyan University, USA

Dekret Trybunału Litewskiego przeciwko Żydom brzeskim (Brześć Litewski, 1719)
Akty izdavaemye vilenskoiu kommisseiu dla razbora drevnikh aktov, vol. XXIX (Vilna, 1902), doc. no. 209, pp. 409-411

Roku tysiąc siedemsetnego dziewiętnastego msca Maia szóstego dnia.

Przed nami sędziami głównemi na trybunał w w. x. Litt. z woiewództw, ziem y powiatów na rok teraznieyszy superius specifikowany obranemi, gdy z porządku regestrowego ku sądzeniu przypadła sprawa w Bogu wielebnego imc. Xiędza Ioachima Rodeckiego —gwardyana y całego konwentu wielebnych oycow Bernardynow Brzeskich zakony s. Franciszka ordinis minoris, z niewiernemi Wulfem Iewłowiczem y synem onego Izraelem Wulfowiczem y innemi żydami arendarzami, obywatelami miasta i. k. m. Brześcia, nominatim obżał.

Wiadomemi y znaiomemi, za pozwem przez nas sąd wyniesionym mieniąc o to: iż obżał. niewierni żydzi, zdraycy y przeciwnicy wierze, narodowi y kosciołowi katolickiemu Rzymskiemu, wyłamuiąc się z wierzchności praw Boskich, duchownyche y swieckich, lecz tym bardziey oną contemnendo, wiedząc dobrze, że i. w. im pani Pociejowa —podskarbina na ten czas w. x. Lit. Z tego swiata zeszła, w klasztorze żałuiących ichm xięży Bernardynów Brzeskich, z wielką aparencyą, znacznym kosztem senatorskim pochowana była, w roku tysiąc siedmsetnym siedmnastym, msca Maja ze dnia pierwszego, na dzien wtory, w nocy, pod koscioł żał. delatorów Bernardynski do sklepow podkopawszy się, a znalazszy truną [trumną] pomienioney ieymości wnontrz y do koła materyą złotogłową z galonami y cwiekami srebrnemi, pozłocistemi bogato obitą y wielkim sumptem ozdobioną przytym nie mało rożnego srebra kościelnego, na osobliwym regestrze specificowanego, złodzieyskim sposobem truną obdarszy y ciało z

oney wyrzuciwszy, to wszystko pozabierali, też truną połupali, popsowali, cwieczki srebrne powyimowawszy pozlewali, a z materyi z galonami, co truna była obita, sznurowki, spodnicy porobili, iako się evidenter w roku tysiąc siedmsetnym osmanstym licem pokazało, że corki obżałowanych złoczyńcow z tet materyi złotogłowowey w sznurówkach z galonami, znacznie znakami od cwieków chodzili, a potym za postrzeżeniem oną pochowali y utaili, do tego złotnik, co te cwieki zlewał, pozwawszy publice zeznał, że byli własne od tey truny; o co lubo w szkole synagogi onych było wielkie wołanie y mus od starszych do wrocenia tey kradzieży, iednak obżałowani rozkazu onych a ni kary i.w. imc Pana Hetmana w w.x. Lit. bynamniey się nieobawiaiąc, nieoddali y powrócic nie deklaruią, ieszcze zufale przegrażaią się, w czym wszytkim szkody plus minus kładąc na trzy tysiące uczynili, za czym do wrocenia tego, sowitosci podług regestru przystatuicyi comparycyi wszystkich pozwanych żydow, do pokarania paenami excessowemi na garle przez mistrza scięciem, do restitucyi szkod y expens na prawo erogowanych, do uznania tego wszystkiego, co czasu prawa przez controwesyą fusius deducetur, prawem czyniąc zapozwali.

Na terminie ninieyszym superius wyrażonym, za przywołaniem z nakazu naszego ieneralskim stron do prawa, od aktorow patron imc pan Ian Turczynowicz personaliter stawał, a pozwani żydzi niestawali y żadney wiadomości o niestaniu swoim nam sądowi y stronie powodowey nieczynili; za tym ten że aktorow patron podanego obżał. żydom oczewisto w ręce ze szkoły Brzeskiey wychodzącym przez ienerała i. k. m. pozwu, zeznaniem onego oczewistym przed wielmoż imc panem pisarzem ziemskim Wilenskim y koła sądow naszych, z pilnością troyga wołania uczynionym, legitime dowiodszy, produkuiąc czytał protestacyą o odłupanie sklepu pod kościołem Bernardynskim, w Brześciu będącego, o wyrzucenie ciał umarłych, o zdarcie y szczepanie truny, w grobie będącey, o pokradzenie srebra y materyi złotogłowowey y uczynienia szkody na trzy tysiące złotych, do należytego urzendu doniesioną y per extractum wydaną, przy tym regestr pokradzionego srebra kościelnego y koło truny będącego; po ktorym produkowaniu wzdania pozwanych niewiernych żydow na upad w samey rzeczy, a zatym podług prawa za pokradzioną srebro kościelne i innę koło truny będące ozdoby, materye złotogłowe, oney zdarcie y popsowanie, szkody na złotych trzy tysiące wynoszącey, sowito szesciu tysięcy złot. polsk., za szkody, nakłady prawne dwuchset złotych polskich na pozwanych żydach Brzeskich, złoczyńcach, na wszelkich dobrach, maiętności onych, leżących, ruchomych, sumach pienienżnych, kromach, zastawach, arendach, depozytach, gdziekolwiek będących, z wolnym onych ubique locorum aresztowaniem, a samych obżał. niewiernych żydów za popełnione złodzieystwo, na infamią, na łapanie y na garło żałuiącemu wskazania ad publicandum generała sądowego przydania, proklamowa nakazania, a za wskaz summy dla uczynienia prawney y nieodwłoczney super omnibus jure victorum bonis exekucyi y dla poscignienia samych criminalistow do urzędów ziemskich lub grodzkich, woiewodztwa Brzeskiego y innych wszelkich tych woiewodztw y powiatów, pod ktoremi dobra i osoby pozwanych złoczyncow byc się okażą, a ktorego

sobie actores z urzędu ad eum executionem użyc zechcą: z założeniem in contravenientes dalszych pen prawnych odesłania instabat.

A tak my sąd w sprawie w Bogu wielebnego imc. Xiędza Iachima Rodeckiego—gwardiana y całego konwentu wielebynch oycow Bernardynow zakonu swiętego Franciszka ordinis minoris konwentu Brzeskiego, z niewiernemi Wulfem Iewłowiczem y synem onego Izraelem Wulfowiczem y innemi żydami Brzeskiemi, nominatem obżałowanym wiadomemi y znaiomemi, bacząc to, iż obżałowani, będąc o rzecz wyż wyrażoną przed nas sąd adcitowani, za pokilkakronym z nakazu naszego ieneralskim przywoływaniem iako sami przed nami do rosprawy niestawali, tak y żadney wiadomości o niestaniu swoim nam sądowi y stronie powodowey nieczynili; przeto onych iako prawu nieposłusznych w roku zawitym na upad w rzeczy wzdaiemy, a za tym podług żałoby y rekwizycyi aktorow patrona, za pokradzenie srebra kościelnego y inne koło truny będące ozdoby, materie złotogłowowe, zdarcie y popsowanią truny, uczynienie szkod na złotych trzy tysiące, sowito szesc tysięcy złotych polskich, za szkody y nakłady prawne dwieście złotych polskich, a z wpisnym, pamiętnym, cum lucris nam sądowi zapłaconym, wszystkiego summa sześc tysięcy dwieście dziesięc złotych polskich na pozwanych niewiernych żydach Brzeskich, na wszelkich maiętnościach y dobrach onych leżących, ruchomych, sumcach pieniężnych, zastawnych, arendach, domach, placach, kromach, handlach, towarach, depozytach, gdziekolwiek będących, z wolnym onych wszędy aresztowaniem, a samych obżał. żydow złoczyncow, za popełnione złodzieystwo y kryminalna infamią, na łapane y na garło żałuiącym aktorom wskazuiemy, ad publicandum infamiy ienerała sądowego przydaiemy, wywołac proklamować nakazuiemy, za wskaz summy dla uczynienia prawney y nieodwłoczney super omnibus obżałowanych bonis exekucyi y dla poscignienia samych kriminalistow do urzędow ziemskich lub grodzkich woiewodztwa Brzeskiego y innych wszelkich tych woiewodztw y powiatow, pod ktoremi maiętności y dobra pozwanych y samę osoby być się okażą, a ktorego sobie strona powodowa z urzędów ad eum executionem użyć zechce, założywszy in contravenientes dalsze paeny prawne odsyłamy. A gdy dzień piętnasty miesiąca Maja anni praesentis przypadł, tedy ienerał sądów naszych pilnuiący Stanisław Pilecki, dosyć czyniąc prawu pospolitemu y dekretowi naszemu, niewiernych Wulfa Iewłowicza y syna onego Izraela Wulfowicza za infamisow w izbie sądowey et in foro publico obwołał proklamował y relacyą publicacyi swey a loco publicationis rediens iudicialiter zeznał, ktora sprawa do xiąg głownych trybunalnych iest zapisana.

Publisher: Akty izdavaemye vilenskoiu kommisseiu dla razbora drevnikh aktov, vol. XXIX (Vilna, 1902), doc. no. 209, pp. 409-411

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

Responsum 86 Masa'at Binyamin and the Ordinances of the Council of Lithuania

Shu``T Masa'at Binyamin siman 86 ve-takkanot medinat lita

Benjamin Slonik and Council of Lithuania, 1632, 1637, 1650

Translated by Magda Teter, Wesleyan University, USA

Benjamin Slonik, ShU"T Masa`at Binyamin [Responsa], no. 86
Question: Non-Jews [Christians] borrow from Jews clothes and jewelry and they them on their holidays to go to their churches and then they return them. Is it permitted to lend like this to them for the sake of peace?

Takkanot Medinat Lita:
Takkanah 321, 1637 שכא:
And so all clothing made like clothes that gentiles wear are prohibited with a total prohibition

Takkanah 468, 1650:
And they will also warn [strongly] and assure that [Jewish] women shall not go about in clothes made like clothes of the gentiles and that they shall not wear them.

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

שו''ת משאת בינימין סימן 86
ותקנות מדינת ליטא

Shu``T Masa'at Binyamin siman 86 ve-takkanot medinat lita
Benjamin Slonik and Council of Lithuania, 1632, 1637, 1650

Prepared by Magda Teter, Wesleyan University, USA

Benjamin Slonik, ShU”T Masa`at Binyamin [Responsa], no. 86

שו"ת משאת בנימין סימן פו
שאלה עכו"ם שואלים מישראל מלבושים ותכשיטים ביום חגיהם ולובשים אותם בשעה שנכנסין לבית תפלותם ואחר כך מחזירים אותן אי שר להשאיל להם בכה"ג מפני דרכי שלום אי לא

Takkanot Medinat Lita:
Takkanah 321, 1637 שכא:

וכן כל בגד הנעשה דוגמות הבגרי' שמתלבשים בהם גוי' אסורי' איסור גמור.

Takkanah 468, 1650:

וגם יזהירו מאוד וישגיחו שלא ילכו הנשים במלבושים העשוי' כמלבושי גוי' ושלא להתלבש בהם.

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

Two criminal cases in the court of the city of Lublin

Excerpts from court records

Dwie sprawy kryminalne w Sądzie miasta Lublina

1625, 1638

Translated by Magda Teter, Wesleyan University, USA

[AP Lublin, 141, 64-77] a 1625 case against four Christians robbing Jewish merchants.

Third [accused] Stanislaus Gay or Gaiek, called both names
Asked where he lived
Responded on the Dananskie
Asked about *muchaier* [a satin fabric]
Responded Cherlinsky came to me and said brother there are a few pieces of *muchaier*, we robbed Jews in the forest, run away and left it [the fabric] in the forest but I don't know about it.
[67v] Asked where he got the hat he is wearing because it is the Jew's.
Responded that Dłuski gave it to him
Asked what was his occupation
Responded that he worked at the Jewish butchers' stalls, he was *kozołup* [one who removes skin of the slaughtered animals]
Asked is he frequently worked with the thieves
Responded I did not know that they engaged in this job because they were never imprisoned for this

Fourth [accused] Joannes Wisienka Wisniowski or Szypowskie named with diverse names
Asked if he was present at the robbery as they charge him
Confessed that he was there at the time when Jews were robbed near Chmiel that is a week ago
Asked if the *szorc* [woolen fabric or woolen skirt] was taken at the time
Responded that [it was taken] at the time

Asked how much money he took from Jews during the robbery
Confessed that I was present when Gaiowski took money from the Jews I only took a cloak, there were four of us at the time, one Dłoski, Jasiek, Gaiewski and I, the fourth
Asked if the sold any of the stolen things
Responded that Gaiewski gave me to sell, that is one silver pipe [or reel, *cewka*] and the second golden
Asked when they robbed the Jews
Responded around dawn near Chmiel
Asked about twill [czwelich] and Jewish books and other not a few things which they took from Jews, namely about money, fourty zloty
He did not admit to anything....
[69] Therefore because such criminals are found who on public roads attack peaceful people and who are sent by His Honor Lord vice-captain of Lublin and the notable Senate of the Lublin Council to this Summary Open court in order to reach the ultimate and final punishment, I therefore request on behalf of my superiors that they first be examined under torture and then punished according to the punishments prescribed by law....
[71v] Rybak confessed [under torture] that one of my sisters is a seamstress and another a butcher...*tractus* for the third time confessed that my wife had a dress made of the Jewish [or Jew's] dress
Confessed that Gaiek knows about all the things because he was selling them
Confessed that he is wearing the Jews jacket .....

[AP Lublin 141, 244-245] a 1628 case of Jew Jacob Zagiera against Catherina Rogulszczyna, the wife of Albert Rogulla:

Presently, the above mentioned Catherlina Rogulszczyna was questioned by the court: whether she knew of the stolen things that Kwiatkowski with other thieves would bring to her husband
Responded that only now did I find out when this Jew was looking for his loss, but I suspected that these were the Jew's things from which he [the husband] had a costume [*żupan*][1] made.
Asked how long has her husband been taking stolen things
Responded that [it's been] about a year that my husband had problems with this thief and it was around the [time when the] Tribunal [met].[2] But I told my husband not once not to engage in thievery but he would beat me up a lot so that I would not nag him.
Asked where the Jewish robes are.
Responded that my husband sold them in Krakowskie przedmieście and the second was retailored.
Asked if she also took robes from this thief
Responded that I did not, only my husband.
Asked if her husband stole.

Responded that she did not know, did not see it.
Asked how long this thief frequented her husband
Responded that about a year ago he was for two days and this year he was about two or three days and he stayed at my place.

Endnotes

[1] Examples of the *zupan* maybe seen at http://www.kismeta.com/diGrasse/Costume/AZupan1_1630.jpg and http://www.kismeta.com/diGrasse/Costume/Ubior/fot31.jpg and a discussion of Polish costumes can also be seen at http://www.kismeta.com/diGrasse/polish_costume_polski_ubior.htm

[2] The Crown Tribunal worked between the first Monday after the first Sunday following Easter [Dominica Conductus Paschae] until all cases were tried but usually no longer than August 24.

Copyright © 2012 Early Modern Workshop

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 4: Jewish Consumption and Material Culture in the Early Modern Period, 2007, University of Maryland

Dwie sprawy kryminalne w Sądzie miasta Lublina

Wyjątki z aktów sądowych

Two criminal cases in the court of the city of Lublin

1625, 1638

Prepared by Magda Teter, Wesleyan University, USA

[AP Lublin, 141, 64-77] a 1625 case against four Christians robbing Jewish merchants.

[67] Tertius, Stanislaus Gay seu Gaiek utroq titulo nuncupatus
Pytany kedy by miał gospodę
Powiedział na Dananskiem
Pytany o Muchaierze
Powiedział przyszedł do mnie Cherlinski y rzekł bracie tam iest Muchaieru kilka sztuk w boru rozbiliśmy Żydy, pouciekaliśmy, zostawilismy go w boru ale ia oniem niewiem
[67v] Pytany kędy tę czapkę wziął ktora na niem iest gdyż iest żydowska.
Powierział ze mu ią Dłuski dał
Pytany czymby się bawił
Odpowiedział ze się bawił przy iatkach Żydowskich byłem kozołupem.
Pytany z częstoby sie przy złodzieiach bawił
Odpowiedział Niewiedziałem o tym żeby się bawieli ta robotą gdyż nie byli o to osadzeni.

Quartus
Joannes Wisienka Wisniowski seu Szypowski diverso vocabulo nominatus
Pytany iesli był przy rozbiciu iako na niego powiadaią
Zeznał ze był w ten czas kiedy Żydy rozbito pod Chmielem iest temu tydzień
Pytany iesli ten czas Szorc wzięto
Powiedział ze w ten czas
Pytany wieleby przy rozbiciu [68] pieniędzy wziął Żydom
Zeznł zem ia był przytem kiedy Gaiowski wziął pieniądze Żydowi a iam tilko wziął kopieniak, cztery nas było Przytem ieden Dłoski Jasiek Gaiewski a ia czwarty
Pytany iesli te rzeczy przedawał rozbite.

Powiedział ze dał mi do przedania Gaiewski to iest cewkę iedną złota a drugą srebrną
Pytany kędy Żydów rozbili
Powiedział nas switaniem pod Chmielem
Pytany o Czwelich y o Xięgi Żydowski y o insze rzeczy niemało ktore Żydom pobrali mianowicie o pieniądzach czterdziestu złotych,
Do niczego się nie przyznał....
[69] Przetoż iz takowi się złoczyńcy znaiduią ktorzy in uiis publicis homines pacificos infestant y ktorzy tak od JeMci Pana Podstarościego Lubelskiego iako y a Spectabili Senatu Consulari Lublinensi są do ninieyszego Gorącego zagaiąnego profacienda ultimaria et finali exequutione odesłani Proszę tedy imieniem Principałow moich zeby pierwey torturis examinowani byli potym paenis in jure descriptis pokarani....

[71v, testimony under torture] Rybak zeznał ze siostry moie iedna iest szwaczką a druga rzeźniczką... tractus tertio zeznał zona moia kazała sobie z żydowskiey sukniey suknie zrobić
Zeznał ze Gaiek o wszystkich rzeczach wie bo ich przedawał
Zeznał ze serdak zydowski na niem iest....

[AP Lublin 141, 244-245] a 1628 case of Jew Jacob Zagiera against Catherina Rogulszczyna, the wife of Albert Rogulla:
[244] Postmodum praefata Catherina Rogulszczyna per [244v] Judicium praesens quaesita Jesly wiedziała o rzeczach kradzionych ktore do męża iey Kwiatanowski z drugiemi złodzieiami przynosił.
Odpowiedziała ze teraz dopierom sie dowiedziała kiedy ten Żyd szukał swey zguby, iednak domyslyłam sie ze to rzeczy żydowskie ktorych dał sobie robic Żupan.
Pytana iak dawno złodzieyskie rzeczy brał iey mąż
Odpowiedziała ze tak rok strony tegosz złodzieia moi mąż miał kłopot a to sie w Trybunał działo
Jednak ia swemu mężowi nie raz mowiła zeby sie złodzieystwm nie bawił ale mie biiał barzo zebym na niego nie wołała.
Pytany kędy szaty są Żydowskie.
Odpowiedziała ze ie mąż przedał na Krakowskiem przedmieściu a drugie przerabiał.
[245] Pytana iesly sama brała szaty od tego złodzieia
Odpowiedziała zem ia nie brała ale mąsz moy.
Pytana iesly iey mąż kradał
Odpowiedziała nie wiem, nie widziałam tego.
Pytana dawno by ten złodziey u męża bywał
Odpowiedziała ze tak rok był dwa dni a tego Roku był albo dwa dni alebo trzy dni y u mnie nocował.
Archive: Archiwum Państwowe w Lublinie, Akta m. Lublina 141, fols. 64-77 and 244-245